ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΙ ΤΡΑΒΗΞΕ Ο ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΙΔ'. ΑΠΟ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΤΟΥ

Πῶς ἀπέκτησε παιδὶ ἡ στεῖρα "Ἄννα ἡ Αὐστριακή. Τὸ θαυμα τουργὸ νερό. Ὁ ὑπερφυσικὸς μπεμπὲς μὲ τὰ δυὸ τεράστια δόντια. Τί τραβοῦσαν ἡ παραμάνες τοῦ μικροῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Ἡ παρειμιώδης λαιμαργία τοῦ Βασιλέως—Ἡλίου. Ὅπου τὰ δόντια του κάνουν τὴ ζωή του μαρτυρική. Ἡ ἀρρώστειες του καὶ τὰ ἐκσανιστήριά του, κτλ.

ΙΚΟΣΙ δυὸ ὁλόκληρα χρόνια ἦταν παντρεμμένη ἡ "Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ μὲ τὸν Λουδοβῖκο ΙΓ', καὶ δὲν εἶχε ἀποκτήσει ἀκόμα κανένα παιδί. Ἡ ἀλήθεια τώρα εἶνε, πῶς ἡ στειρότης της δὲν πείραζε καθόλου τὸν βασιλικὸ σύζυγό της, ὁ ὁποῖος, ἀφωσιωμένος ὁλόκληρος στὴ μουσικὴ καὶ στὶς ὡραῖες τέχνες, πολὺ λίγο ἐνδιαφερόταν ἀν θ' ἄφινε στὸν Γαλλικὸ θρόνο διάδοχο.

Μὰ ἡ "Ἄννα, ἡ παραμελημένη αὐτὴ σύζυγος, λαχταροῦσε νὰ κάνη παιδί, γιὰ νὰ περνάη μὲ κάποια ἀπασχόλησι τὶς μονότονες κι' ἐρημικές της ὧρες. Γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχη αὐτό, κατέφυγε σ' ὅλα τὰ γνωστὰ καὶ τ' ἀπόκρυφα μέσα ποὺ συνηθιζόντουσαν τότε. Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ πετύχη τίποτε.

Μιὰ μέρα τελοσπάντων, κάποιος τῆς εἶπε πῶς κοντὰ στ' ἀνάκτορα τοῦ Φονταινεμπλὼ ἦταν μιὰ θαυματουργὴ βρύσι, τῆς ὁποίας τὸ νερὸ εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ κατανικᾶ καὶ τὴν μᾶλλον ἐπίμονη στειρότητα. Ἡ βασίλισσα ἀκολούθησε τὶς συμβουλὲς τοῦ φίλου της—ἂν μπορεῖτε, μὴν πιστεύετε σὲ θαύματα!—καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγους μῆνες, στὶς 5 Σεπτεμβρίου 1638 γιὰ τὴν ἀκρίβεια, ἐφερνε στὸν κόσμο ἕναν γυιό, τὸν μέλλοντα Λουδοβῖκο ΙΔ'!...

Καὶ τὸ τρομερώτερο, ποὺ ἔκανε τότε ὅλη τὴν Εὐρώπη νὰ τρίψη τὰ μάτια της ἀπὸ κατάπληξι καὶ νὰ προείπη γιὰ τὸ βασιλικὸ μωρὸ μέλλον λαμπρό, ἦταν πῶς τὸ παιδὶ αὐτὸ γεννήθηκε μὲ δυὸ τεράστιες δοντάρες! Σημεῖα φοβερά! Λίγα πρόσωπα στὴν ἱστορία γεννήθηκαν μὲ τέτοια «φυσιολογικὴ ἀνωμαλία» καὶ τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἔπαιξαν μεγάλο ρόλο: Ὁ Ροβέρτος Διάβολος, ὁ Ριχάρδος 6ος τῆς Ἀγγλίας, ὁ Μαζαρῖνος, ὁ Μιραμπῶ, ἦσαν ἀπ' αὐτὲς τὶς τερατώδεις ἐξαιρέσεις!

Ἂν ὅμως ὅλος ὁ κόσμος κύτταζε μὲ θαυμασμὸ τὸν ὑπερφυσικὸ μπεμπέ, ἡ παραμάννες του τὸν κύτταζαν μὲ φόβο καὶ τρόμο. Γιατὶ ὅταν τοῦ προσέφεραν τὰ στήθη τους γιὰ νὰ θηλάση, τὸ πειναλέο μωρὸ τοὺς ξέσκιζε τοὺς μαστοὺς μὲ τὰ μυτερὰ δόντια του. Καμμιὰ παραμάννα δὲν μποροῦσε νὰ μείνη σ' αὐτὴ τὴ δουλειά, παρατάνω ἀπὸ δέκα ἡμέρες, παρ' ὅλη τὴν τιμὴ ποὺ θὰ αἰσθανόντουσαν αὐτὲς ἡ γυναῖκες, ἐπειδὴ συνέτειναν μὲ τὸ γάλα τους στὴ σωματικὴ ἀνάπτυξι τοῦ μέλλοντος βασιλέως τῆς Γαλλίας.

Ἡ πιὸ καλοφτιαγμένες, ἡ πιὸ γερές, ἡ πιὸ ὡραῖες γυναῖκες τῆς ἀνωτάτης ἀριστοκρατίας, κράτησαν τότε στὴν ἀγκαλιά τους τὸν Λουδοβῖκο. Ἀπ' ὅλες ὅμως τὶς παραμάννες του, ὁ νεαρὸς διάδοχος ἀγάπησε περισσότερο τὴ Μαρία Μενίλ.

Κι' ὅταν ἀργότερα ἔγινε βασιλεύς, ἐνῶ κάθε πρωῒ ὅλοι οἱ ὑπουργοί, οἱ ἄρχοντες, οἱ πρίγκηπες, οἱ στρατάρχαι καὶ οἱ καρδινάλιοι τῆς Γαλλίας περίμεναν μὲ σεβασμὸ ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ δωμάτιό του γιὰ νὰ ξυπνήση καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέψη νὰμπουν μέσα γιὰ νὰ τοῦ εὐχηθοῦν τὴν «καλημέρα», ἡ Μαρία Μενίλ, ἡ ἁπλῆ αὐτὴ γυναῖκα, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μπαίνη ἀπρόσκλητη στὴ βασιλικὴ κρεββατοκάμαρα, γιὰ νὰ φιλήση τὸν μικρό της «Λούη», ὅπως τὸν ἔλεγε. Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ Λουδοβίκου ἀπέναντι αὐτῆς τῆς τελευταίας του παραμάννας, διετηρήθη ἀναλλοίωτος μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου του.

* * *

Ὑπάρχει καὶ σήμερα ἀκόμη μιὰ παράδοσις, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὰ παιδιὰ ποὺ γεννήθηκαν μὲ δόντια, ἔχουν ἐξασφαλισμένη τὴν εὐτυχία καὶ τὴν καλοπέρασι γιὰ ὅλη τους τὴ ζωή. Ἂν ὅμως τὸ ὑπέρτατο ἀγαθὸ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἡ ὑγεία, τότε ἀσφαλῶς μποροῦμε νὰ ποῦμε πῶς ὁ Λουδοβῖκος δὲν στάθηκε καθόλου εὐτυχὴς στὴ ζωή του.

Ἦταν νέος ὡραῖος, λαμπρὸς ἱππότης, κύριος τοῦ ἐνδοξωτέρου βασιλείου τῆς Εὐρώπης κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως ὑγείας θὰ μποροῦσε νὰ ζηλέψη καὶ τὸν ἐσχατο τῶν ὑπηκόων του. Γνώρισε στὴ ζωή του ὅλες τὶς ἀρρώστειες ποὺ μαστίζουν τὴν ταλαιπωρημένη ἀνθρωπότητα. Ἦταν πάντα καταδικασμένος σὲ αὐστηρὴ δίαιτα, καὶ κάθε τόσο τοῦ ἔκαναν διάφορες ἐγχειρήσεις. Τέλος, μιὰ φοβερὴ ποδάγρα, τὸν βασάνισε στὰ στερνὰ χρόνια τῆς ζωῆς του.

Μὰ ἡ εὐλογία, ἡ ἀρθρῖτις, κι' ὅλες ἡ ἄλλες ἀσθένειες ποὺ γνώρισε, ἦσαν τίποτε μπρὸς στὴν κυριώτερη, τὶς στομαχικὲς διαταράξεις δηλαδή, ποὺ ἔκαναν τὴ ζωή του κόλασι σωστή. Καὶ τὸ τρομερο εἶνε, πῶς τὴν πάθησι αὐτὴ τὴ χρωστοῦσε σὲ κάτι, γιὰ τὸ ὁποῖο ὡστόσο τοῦ εἶχαν προμαντέψει μέλλον εὐτυχισμένο κι' ἀπαλλαγμένο ἀπὸ κάθε βάσανα: Στὰ δυὸ του δόντια, μὲ τὰ ὁποῖα εἶχε ἰρθῆ στὸν κόσμο! Γιατὶ τὰ δόντια αὐτά, ἔγιναν μὲ τὸν καιρὸ πολὺ ἐνοχλητικά, καὶ δὲν τὸν ἄφιναν νὰ τρώη καλά, νὰ μασσάη δηλαδὴ ἀρκετὰ τὴν τροφή του, ἡ ὁποία περνοῦσε στὸ στομάχι του ἔτσι ὅπως ἔμπαινε στὸ στόμα του, χωρὶς προηγουμένως νὰ τὴν ἀλέσουν ἐπαρκῶς τὰ δόντια. Κι' ὕστερα, ὅταν ἀπ' τὰ πολλὰ γλυκὰ ποὺ ἔτρωγε, σάπισαν τὰ δυὸ ἐκεῖνα καταραμένα δόντια, κι' ἔπεσαν, ὁ δυστυχὴς μονάρχης δὲν ἡσύχασε. Ἀπεναντίας, ἀπὸ τότε χρονολογεῖται ἡ χειροτέρευσις τῆς δυσπεψίας του, ἐπειδὴ τὰ δυὸ δόντια πήραν μαζύ τους στὸν κατήφορο κι' ὅλα τ' ἄλλα, τ' ἀδέλφια τους, σὲ τρόπο ὥστε νὰ μὴ μείνη τοῦ Λουδοβίκου οὔτε ἕνα δόντι γιὰ δεῖγμα!... Καὶ ἀντὶ νὰ κανονίση τότε ὁ εὐλογημένος τὴν τροφή του, ἐκεῖνος, ἀψηφῶντας τὶς ὁδηγίες καὶ τὶς συστάσεις τῶν γιατρῶν του, οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶχαν ὡρίσει αὐστηρὴ δίαιτα, ἐγκωμιόταν τὴ νύχτα κι' ἔτρωγε τοῦ κόσμου τὰ φαγητὰ μὲ λουκούλλειο ἀδηφαγία καὶ βουλιμία!...

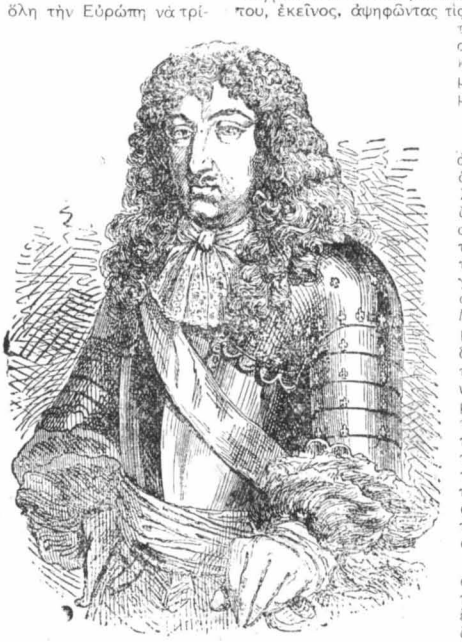

Ὁ Λουδοβῖκος 14ος

* * *

Ὅπως σᾶς εἴπαμε καὶ παραπάνω, ἀπὸ τὴ νεαρωτάτη ἀκόμη ἡλικία του ὁ Λουδοβῖκος ὑπέφερε ἀπ τὰ δόντια. Στὴν ἀρχὴ οἱ γιατροί του τὸν ἔβαζαν νὰ παίρνη διάφορες φυτικὲς οὐσίες. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ γιατρικὰ αὐτὰ ἦσαν πολὺ δυνατά, τοῦ ἔκαιγαν τὸ στόμα, καὶ τοῦ ἔφερναν διάθεσι γιὰ ἐμετό, οἱ γιατροί του κατέφυγαν σ' ἄλλο μέσον: Στὴν ὁμοιοθεραπεία. Μεταχειριζόντουσαν δηλαδὴ διάφορα μέσα γιὰ νὰ ἐντείνουν τὸν πόνο τῶν δοντιῶν του καὶ ν' ἀπαναρκώσουν ἔτσι τὸ μέρος ἐκεῖνο. Φαινόμενο πολὺ συνηθισμένο καὶ μέσον θεραπείας ἐφήμερο μέν, ἀλλὰ πάντως ἀποτελεσματικό. Μὲ μόνη τὴ διαφορά, ὅτι ὁ ἐπικίνδυνος αὐτὸς τρόπος θεραπείας—τοῦ σούβλιζαν π. χ. τὰ πονεμένα δόντια μὲ βελόνες κοκκινισμένες στὴ φωτιά!—προκαλοῦσε συχνὰ ἀποστήματα στὸ στόμα τοῦ μονάρχου, τοῦ ὁποίου τὰ μάγουλα μεταβαλλόντουσαν ἔτσι σὲ τεράστια καρπούζια!

Τὸ στόμα του εἶχε καταντήσει μιὰ μαύρη τρύπα, ἀπ' τὴν ὁποία ἔβγαινε ἀπαισία δυσοσμία ποὺ ἔκανε ὅσους συνδιαλεγόντουσαν μαζύ του, νὰ νοιώθουν τὴν ἐπιθυμία νὰ βουλώσουν τὴ μύτη τους. Ἐννοεῖται, πῶς ἡ πάθησις αὐτὴ εἶχε ἄμεση ἐπίδρασι στὰ νεῦρα τοῦ Λουδοβίκου. Μὲ τὸ παραμικρὸ ἄναβε καὶ κόρωνε, καὶ πολλοὺς φίλους του, τοὺς ὁποίους ἀγαποῦσε κατὰ βάθος, τοὺς λυποῦσε δίχως νὰ τὸ θέλη!...

Ἡ ἀπελπιστικὴ αὐτὴ κατάστασις βάστηξε ὡς τὸ 1690 Ὅσο τὰ χρόνια περνοῦσαν, τόσο ἡ ἀσθένειες τοῦ Λουδοβίκου αὔξαιναν καὶ πλήθαιναν. Κι' ἕνα ὡραῖο πρωῒ παρουσιάστηκε, ἀπειλητικὴ πειὰ κι' ἀνίατη, ἡ ἀρθρῖτις.

Οἱ γιατροὶ τοῦ ὥρισαν τότε αὐστηρὴ δίαιτα. Μὰ ὁ Λουδοβῖκος δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἀκολουθήση τὶς συμβουλὲς τῶν γιατῶν του. Ἡ παρειμιώδης λαιμαργία του, τὸν ἔκανε νὰ ξεχνάη τὴ φωνὴ τῆς φρονήσεως. Κι' ἔτρωγε, δηλαδὴ κατάπινε ἀμάσσητα, καὶ κρυφὰ ἐννοεῖται, τὰ πιὸ ὀρεχτικὰ φαγητὰ τοῦ κόσμου, χωρὶς νὰ τὸ παίρνουν μυρωδιὰ οἱ γιατροί. Ἔτσι ἡ ἀρθρῖτις τῶν ποδιῶν του μεγάλωσε, καὶ καθὼς δὲν ἐννοοῦσε νὰ κόψη τὴν πολυφαγία, ἔπαθε γάγγραινα ὁλόκληρο τὸ κορμί του καὶ πέθανε μὲ τρομεροὺς πόνους.